

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
 МИНИСТЕРСТВО НА
 ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
 1051 София, ул. "Триадица" N 2, тел: 8119-443, факс: 988 44 05
 e-mail mlsp@mlsp.government.bg

Изм. № 11/6

28. 02. 2005

*Всички съдии
 да се разпореждат
 01.03.2005*

49

**ДО
 КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
 НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

СТ А Н О В И Щ Е
от Христина Христова – министър на труда
и социалната политика
по конституционно дело №1/2005 г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Във връзка с искането на 48 народни представители от XXXIX Народно събрание за обявяване на Закона за държавния бюджет на Република България за 2005 г. за противоконституционен, изцяло и евентуално в отделни негови разпоредби и на основание определение от 08.02.2005 г. на Конституционния съд, с което министърът на труда и социалната политика е конституиран като заинтересована страна изразявам следното становище по т.5 от искането.

В т.5 от искането на народните представители се твърди, че държавният бюджет за 2005 г. ограничава и отнема правото на труд на българските граждани. Като пример се посочва “драстичното съкращаване” на Националната програма “От социални помощи към осигуряване на заетост”, в резултат на което около 45 000 граждани остават без работа и без препитание за семействата им. Поддържа се твърдението, че има противоречие между целите, посочени в мотивите към проекта на Закон за държавния бюджет на Република България, насочени към насърчаване на заетостта и тяхното реализиране чрез средствата по бюджета на Министерството на труда и социалната политика, предвидени в чл.4, ал.1, т.10 от приетия закон.

Съгласно чл.48, ал.1 от Конституцията на Република България гражданите имат право на труд. Задължение на държавата е да създава условия за осъществяване на това право.

2
10

В тази връзка и на основание чл. 4, ал.1 и 2 от Закона за насърчаване на заетостта Министерският съвет определя държавната политика по заетостта. По предложение на министъра на труда и социалната политика Министерският съвет приема ежегодно Национален план за действие по заетостта. Планът е основният инструмент на политиката по заетостта, където ежегодно се определят проектите, програмите и мерките, които се реализират, видовете стимули и техните размери - както за работодателите, така и за участниците в субсидираната заетост. За 2005 г. Планът бе приет с Решение №91 на Министерския съвет от 2005 г. и в него са включени всички програми и мерки за заетост и професионална квалификация - 57 програми и 24 насърчителни режима, които ще бъдат реализирани през годината, за да подпомогнат трудовата реализация на безработните лица. През 2005 г. активната политика по заетостта е насочена приоритетно към следните целеви групи: дълготрайно безработните, младежите без трудов опит или без образование и професия, безработните с ниско образование или без образование и без квалификация, хората с увреждания, възрастните безработни - над 50 г. Съгласно Националният план за действие през 2005 г. 109 705 безработни лица ще бъдат устроени на работа по различни програми и мерки за заетост и обучение, а 56 203 ще бъдат включени в различни форми на професионална квалификация.

Националната програма "От социални помощи към осигуряване на заетост" е една от програмите, включени в Националния план за действие през 2005 г., насочена към осъществяване на държавната политика по заетостта. Тя изпълнява една от основните цели на социалната политика - подпомагане за социална интеграция. Реализацията на програмата дава възможност да се осигури субсидирана заетост на дълготрайно безработните, които получават социални помощи. Тя, също така, реализира и принципа за социална справедливост - тези дългосрочно безработни хора на социални помощи, които в същото време са здрави и работоспособни, да работят и да получават трудово възнаграждение и социални осигуровки.

Програмата е одобрена от Министерския съвет на 26.09.2002 г. и се финансира от държавния бюджет. Още от нейното създаване е определен тригодишен период на действие. Тя се изпълнява съгласно първоначално заложените цели и се развива през отделните години. Тя ще продължи своето развитие и през 2005г. Това се налага, както във връзка с новите приоритети на политиката по заетостта, така и с цел повишаване на ефективността и устойчивостта на резултатите от нея. Разшири се обхвата на работодателите и допустимите за изпълнение дейности чрез включване на работодатели – предприятия без държавно и/или общинско участие в дейности от основното им производство, с изключение на комунално-битови дейности и покупко-продажба на стоки. През първата половина на

3
8/1

годината по Програмата ще бъдат наети лица и при работодатели, които са земеделски производители или предприятия, свързани с преработването на селскостопанска продукция. Компонентите „Личен асистент“ и „Социален асистент“ бяха отделени от нея и обособени в отделна Национална програма „Асистенти на хора с увреждания“.

През 2005 г. се предвижда по НП „От социални помощи към заетост“ да бъдат ангажирани 52 810 средно годишен брой безработни лица, а по Националната програма „Асистенти на хора с увреждания“ – 12 190 средно годишен брой безработни лица, в резултат на което общият брой ще достигне 65 000 души средно годишно. За сравнение в Националния план за действие по заетостта за 2004 г. беше заложена реализацията на 70 000 средно годишен брой лица, от което е видно, че няма “драстично съкращаване” на Националната програма „От социални помощи към заетост“ през 2005 г.

На преобладаващата част от лицата, заети през 2004 г., е осигурена заетост по Програмата на разкритите до момента работни места. Останалите безработни се насочват от бюрата по труда към други програми, например Програма „Преодоляване на бедността“, която ще се реализира в 13-те най-бедни общини в България, Програма за ограмотяване, квалификация и заетост, Програма „Красива България“ и др. Друга част от безработните могат да се реализират на първичния пазар на труда, трети ще бъдат включени в обучение за придобиване на професионална квалификация. Безработни лица, на които не е предложена работа или професионална квалификация, но отговарят на условията за социално подпомагане, още същия месец започват да получават социални помощи.

Предвид гореизложеното, Програмата осигурява субсидирана заетост на регистрираните в бюрата по труда безработни лица, които отговарят на определени условия. С финансовата подкрепа на държавата Програмата е един от начините, чрез които се създават условия за реализация на конституционно прогласеното право на труд на всеки български гражданин.

Програмата не ограничава и не отнема правото на труд. Невключването на безработни лица в нея не означава невъзможност за тях да реализират правото си на труд по друг начин. Съществуват и други механизми, чрез които се създават условия за свободно упражняване на правото труд и неговата закрила.

С уважение,

МИНИСТЪР:



Христина Христова